Lietas Nr. A420585611
Lietas arhīva Nr. AA43-0747-14/1

**SPRIEDUMS**
**Latvijas tautas vārdā**

Rīgā

2014.gada 13.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesnesis referents M.Vīgants,

tiesnese I.Kaļiņina, tiesnese R.Paegle,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu /pers. A/ pieteikumā par Jēkabpils cietuma faktiskās rīcības atzīšanu par prettiesisku un morālā kaitējuma 28457,44 *euro* (Ls 20 000) atlīdzināšanu, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 8.novembra spriedumu.

**Aprakstošā daļa**

[1] Ieslodzījumu vietu pārvaldē (turpmāk – Pārvalde) 2011.gada 26.aprīlī saņemts /pers. A/ (turpmāk – pieteicējs) 2011.gada 18.aprīļa iesniegums, kurā lūgts atzīt par prettiesisku Jēkabpils cietuma administrācijas rīcību, sniedzot pieteicējam nekvalitatīvu veselības aprūpi, un atlīdzināt ar minēto rīcību nodarīto kaitējumu 28457,44 *euro* (Ls 20 000) apmērā.

[2] Ar Pārvaldes 2011.gada 24.maija lēmumu Nr.1/13-S/1894 (turpmāk – Lēmums) atteikts atteikt izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu par nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu 28457,44 *euro* (Ls 20 000) apmērā. Pārvalde norādījusi, ka 2010.gada 22.decembrī pieteicējam sniegta atbilde Nr.1/17-A/5122 par jautājumiem, kas attiecas uz pieteicēja veselības aprūpi Jēkabpils cietumā.

[3] Pieteicējs Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu, kurā lūdza atzīt par prettiesisku Jēkabpils cietuma faktisko rīcību, nenodrošinot viņam atbilstošu veselības aprūpi, atzīt par prettiesisku un atlīdzināt morālo kaitējumu 28457,44 *euro* (Ls 20 000) apmērā.

Pieteikumā norādīti šādi apstākļi.

[3.1] Jēkabpils cietuma medicīnas daļā nav speciālistu kardioloģijas jomā. Pieteicējam 2008.gada 9.septembrī un 2010.gada 29.septembrī bija sirds infarkti, bet 2010.gada 4.oktobrī un 5.oktobrī pieteicējam veiktas sirds operācijas Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcā.

[3.2] Pārvalde pārkāpusi Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumu Nr.199 „Noteikumi par apcietināto un notiesāto personu veselības aprūpi izmeklēšanas cietumos un brīvības atņemšanas iestādēs" (turpmāk – Noteikumi Nr.199) 5. un 16.punktu.

[3.3] Jēkabpils cietuma Medicīnas daļas un Latvijas Cietumu slimnīcas speciālisti pieļāva bezdarbību, rīkojās neprofesionāli, lika šķēršļus pieteicēja nosūtīšanai uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisiju (turpmāk – Komisija).

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2011.gada 5.oktobrī saņemts Pārvaldes rakstveida paskaidrojums, kurā iestāde norādījusi, ka pieteikums ir nepamatots.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 8.novembra spriedumu pieteikums noraidīts un pirmās instances tiesas spriedumā

norādīti turpmāk minētie motīvi.

[5.1] Pārvalde 2010.gada decembrī izskatīja pieteicēja iesniegumu par viņa veselības aprūpi Jēkabpils cietumā un 2010.gada 22.decembrī pieņēmusi lēmumu Nr.1/17-S/5122.

[5.2] Administratīvajā rajona tiesā 2012.gada 30.janvārī ierosināta administratīvā lieta Nr.A420456911, kurā vērtēta pieteicēja veselības aprūpes nodrošināšana Jēkabpils cietumā no 2010.gada 22.aprīļa līdz 2010.gada decembrim, jo tiesā pārsūdzēts Pārvaldes 2010.gada 22.decembra lēmums Nr.1/17-S/5122 un lieta tiek izskatīta apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā. Minētajā lietā vērtēti arī apstākļi par pieteicēja veselības aprūpi saistītu ar sirds infarktiem un operācijām, kas 2010.gada 4.oktobrī un 5.oktobrī bija veiktas pieteicējam Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcā.

[5.3] No Latvijas Cietumu slimnīcas 2011.gada 29.aprīļa informācijas *(lietas 35.lapa)*, Jēkabpils cietuma medicīnas daļas informācijas *(lietas 36., 39., 40., 45. un 46.lapa)*, Jēkabpils slimnīcas kardiologa 2011.gada 31.janvāra slēdziena *(lietas 37. un 38.lapa* informācijas secināms, ka no 2010.gada 12.novembra līdz 22.novembrim pieteicējs veselības stāvokļa kontrolei nosūtīts uz Latvijas Cietumu slimnīcu Olaines cietumā, kur viņam veikti laboratoriskie izmeklējumi, elektrokardiogrāfija, pieteicēju izmeklējis kardiologs profesors /pers.K/ un pieteicējs atradies sertificēta ārsta - terapeita uzraudzībā.

[5.4] Jēkabpils cietumā pieteicējs turpinājis saņemt slimnīcas rekomendēto terapiju, atrodoties cietuma ārsta uzraudzībā. 2010.gada 30.decembrī ievietots Jēkabpils cietuma Medicīnas daļas izolatorā, kurā atradās ārstniecības personu novērošanā, turpinot saņemt ārstu rekomendētos medikamentus (tabl. Aspirini, tabl. Sortis, tabl. Corbis, tabl. Anti-Stress, tabl. Nitrosorbids, tabl. Plavix). Jēkabpils cietuma Medicīnas daļas izolatorā pieteicējs atradies līdz 2011.gada 13.janvārim.

[5.5] Jēkabpils cietuma Medicīnas daļa 2011.gada 31.janvārī nosūtīja pieteicēju izmeklējumu veikšanai uz SIA „Jēkabpils RCS" un minētās ārstniecības iestādes ārsts - kardiologs rekomendēja pieteicējam turpināt ārstēšanu ar iepriekš nozīmētajām zālēm un 2011.gada pirmā pusgada laikā pieteicējs turpinājis regulāri saņemt nepieciešamos medikamentus. Pieteicējs Jēkabpils cietumā turpinājis saņemt slimnīcas rekomendēto terapiju, 2010.gada 30.decembrī pieteicējs tika ievietots Jēkabpils cietuma Medicīnas daļas izolatorā, kurā pieteicējs atradās ārstniecības personu novērošanā, turpinot saņemt ārstu-speciālistu rekomendētos medikamentus. Pieteicējam 2011.gada 31.janvārī SIA „Jēkabpils RCS" tika veikta elektrokardiogramma un ārsta-kardiologa konsultācija.

[5.6] Saskaņā ar Noteikumu Nr.199 16.punktu, ilgstošu vai pastāvīgu fizisko vai psihisko spēju ierobežojuma gadījumos cietuma ārsts, izvērtējot pacienta veselības stāvokli, nosūta ieslodzīto uz Komisiju invaliditātes ekspertīzes veikšanai. Cietuma ārsta atzinums, kurā, izvērtējot pacienta veselības stāvokli, konstatēts ilgstošu vai pastāvīgu fizisko vai psihisko spēju ierobežojums, ir par pamatu ieslodzītā nosūtīšanai uz Komisiju. No Latvijas Cietumu slimnīcas 2011.gada 29.aprīļa informācijas secināms, ka slimnīcas ārsti nekonstatēja indikācijas pieteicēja nosūtīšanai uz Komisiju. Līdz ar to nenosūtot pieteicēju uz Komisiju nav konstatējams Noteikumu Nr.199 16.punkta pārkāpums.

[5.7] Saskaņā ar Ārstniecības likuma 10.pantu veselības aprūpes profesionālo un darbspējas ekspertīzes kvalitāti ārstniecības iestādēs kontrolē Veselības inspekcija. Ministru kabineta 2008.gada 5.februāra noteikumu Nr.76 „Veselības inspekcijas nolikums" 3.1.apakšpunkts noteic, ka Veselības inspekcijas funkcija ir uzraudzīt un kontrolēt ārstniecības iestādēm saistošo normatīvo aktu izpildi veselības aprūpes un darbspējas ekspertīzes jomā, kā arī veselības aprūpes profesionālo un darbspējas ekspertīzes kvalitāti ārstniecības iestādēs. Noteikumu 11.punkts noteic, ka inspekcijas amatpersonu lēmumus un faktisko rīcību var apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu inspekcijas vadītājam. Inspekcijas vadītāja lēmumu var pārsūdzēt tiesā. Līdz ar to pieteicējam par viņa ārstniecības procesa kvalitāti un ārstēšanas pareizību sākotnēji jāvēršas Veselības inspekcijā, savukārt tiesā pieteicējs tiesīgs vērsties, pārsūdzot Veselības inspekcijas vadītāja lēmumu.

[5.8] Jēkabpils cietumā no 2010.gada decembra līdz 2011.gada 18.aprīlim pieteicējam bija nodrošināta valsts garantēta medicīniska palīdzība Noteikumu Nr.199 noteiktajā apjomā. Jēkabpils cietums rīkojies tiesiski nenosūtot uz Komisiju un nodrošinot pieteicējam veselības aprūpi un. Ņemot vērā ka nepastāv zaudējumu atlīdzināšanas priekšnosacījumi, ir noraidāms pieteikums daļā par morālā kaitējuma atlīdzināšanu 28457,44 *euro* (Ls 20 000) apmērā.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 8.novembra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norāda turpmāk minētos apstākļus.

Pieteicējs Jēkabpils cietuma sanitārajā daļā lūdza nosūtīt viņu veloergometriskā testa veikšanai, bet lūgums netika apmierināts. Līdz ar to tika pārkāpts MK noteikumu Nr.199 5., 16.punkts.

Pieteicējs 2011.gada janvārī tika nogādāts Jēkabpils pilsētas slimnīcā pie kardiologa un kardiogramma uzrādīja, ka pieteicēja veselības stāvoklis nav apmierinošs.

Jēkabpils cietuma sanitārā medicīnas daļa nelūdza noteikt pieteicējam nepieciešamo ārstēšanu un nenosūtīja pieteicēju uz medicīnisko ekspertīzes komisiju

[7] Pārvalde rakstveida paskaidrojumos norādījusi, ka pieteicēja apelācijas sūdzību neatzīst un lūdz apgabaltiesu pieteikumu noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[8] Saskaņā ar APL 304.panta pirmo daļu apgabaltiesa administratīvo lietu sakarā ar pieteicēja apelācijas sūdzību izskata rakstveida procesā.

**Motīvu daļa**

[9] Pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[10] Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi ir novērtējusi lietas apstākļus un pamatoti secināja, ka laika posmā no 2010.gada decembra līdz 2011.gada 18.aprīlim pieteicējam tika nodrošināta valsts garantētā medicīniskā palīdzības saņemšana Noteikumu Nr.199 noteiktajā apjomā un kārtībā (skat. šā sprieduma [5] punktu) un nepastāvēja pamats pieteicēja nosūtīšanai uz Komisiju invaliditātes ekspertīzes veikšana

Pirmās instances tiesas sprieduma pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojās tā motivācijai. Apgabaltiesa atzīst, ka par strīda jautājumiem lietā pirmās instances tiesa ir sniegusi izvērstu argumentāciju, tādēļ to neatkārto.

Apgabaltiesa nekonstatē apstākļus, kas liecinātu, ka pieteicējam sniegta neatbilstoša un nekvalitatīva veselības aprūpe. Konstatējams, ka pieteicējs regulāri saņēma rekomendēto ārstēšanu ar kardiologu nozīmētajiem medikamentiem. No 2010.gada decembra līdz 2011.gada 18.aprīlim pieteicējs bija nosūtīts izmeklējumu veikšanai uz Latvijas Cietumu slimnīcu un uz Jēkabpils slimnīcu.

[11] Administratīvā apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesa pēc būtības ir pareizi izspriedusi lietu un ir novērtējusi lietā svarīgos apstākļus un pamatoti noraidījusi pieteikumu pilnā apmērā.

[12] APL 124.panta pirmā daļa noteic, ka par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā maksā valsts nodevu 28,46 *euro* (Ls 20) apmērā.

APL 126.panta trešā daļa noteic, ja pieteicējs no valsts nodevas samaksas ar tiesas lēmumu bijis pilnīgi vai daļēji atbrīvots, pieteikuma noraidīšanas gadījumā pieteicējam ir pienākums atmaksāt valstij valsts nodevu pilnā apmērā triju mēnešu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā. Šādos gadījumos tiesa pieteicēja pienākumu samaksāt valsts nodevu attiecīgajā apmērā norāda sprieduma rezolutīvajā daļā. Ja pieteicējs triju mēnešu laikā neiesniedz tiesai valsts nodevas apmaksu apliecinošu dokumentu, tiesa sprieduma norakstu nosūta tiesu izpildītājam izpildei. Šajā daļā paredzētais pieteicēja pienākums pieteikuma noraidīšanas gadījumā samaksāt valsts nodevu nav attiecināms uz tiem pieteicējiem, kuri pieteikumu iesnieguši par administratīvo aktu sociālās drošības jomā (pensijas, pabalsti u.tml.).

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2011.gada 31.augusta lēmumu pieteicējs pilnīgi atbrīvots no valsts nodevas samaksas par pieteikuma iesniegšanu.

Ņemot vēra, ka pieteicējs ir bijis atbrīvots no valsts nodevas samaksas iesniedzot pieteikumu, bet apgabaltiesa, izskatot lietu apelācijas kārtībā, pieteikumu ir noraidījusi, pieteicējam nosakāms pienākums samaksāt valsts nodevu 28,46 *euro* (Ls 20) apmērā.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa,

**nosprieda**

noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Jēkabpils cietuma faktiskās rīcības, nenodrošinot atbilstošu veselības aprūpi no 2010.gada decembra līdz 2011.gada 18.aprīlim un nenosūtot /pers. A/ uz Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu komisiju, atzīšanu par prettiesisku un morālā kaitējuma 28457,44 *euro* (Ls 20 000) atlīdzināšanu.

Uzlikt pienākumu /pers. A/ triju mēnešu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā atmaksāt valstij valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā par pieteikuma iesniegšanu, iesniedzot Administratīvajai apgabaltiesai valsts nodevas samaksu apliecinošu dokumentu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnesis referents M.Vīgants

Tiesnese I.Kaļiņina

Tiesnese R.Paegle